

ES attiecības ar Ķīnu un Taivānu un drošība Tālajos Austrumos

Eiropas Parlamenta rezolūcija par ES attiecībām ar Ķīnu un Taivānu un drošību Tālajos Austrumos

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā tā 2005. gada 14. aprīļa rezolūciju par Padomes ikgadējo ziņojumu Eiropas Parlamentam par KĀDP galvenajiem aspektiem un pamatvirzienu izvēli, tostarp finansiālo ietekmi uz Eiropas Kopien 2003. gada vispārējo budžetu¹,
 - ņemot vērā tā 2005. gada 28. aprīļa rezolūciju par Gada ziņojumu par cilvēktiesībām pasaulē 2004. gadā un ES politiku šajā jomā²,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Eiropa un Āzija — stratēģiska sistēma ciešākām partnerattiecībām” (KOM(2001)0469 galīgā versija),
 - ņemot vērā tā 2000. gada 13. aprīļa rezolūciju par Taivānu³,
 - ņemot vērā Reglamenta 103. panta 4. punktu,
- A. tā kā nesenie Ķīnas draudi Taivānai un simtiem raķešu novietošana Ķīnas dienvidu provincēs, kas ir vērstas pret Taivānu, izraisa turpmāku Ķīnas un Taivānas attiecību pasliktināšanos;
- B. tā kā Japānas un Ķīnas attiecībās ir radies saspīlējums, kuru izraisīja ķīniešu protesti pret Japānas interesēm un aicinājumi boikotēt Japānas produktus;
- C. vēlreiz atgādinot, ka Taivāna pēdējos gados izteica gatavību finansiāli un tehniski atbalstīt PVO atbalstītās starptautiskās palīdzības un veselības pasākumus;
- D. tā kā piektā Āzijas – Eiropas (ASEM) augstākā līmeņa sanāksme Hanojā 2004. gada 7.-9. oktobrī un ASEM valstu ārlietu ministru septītā tikšanās Kioto 2005. gada 6.-7. maijā vieš cerības, ka ASEM process kļūs stiprāks visos līmeņos, tostarp arī Āzijas – Eiropas parlamentāro partnerattiecību līmenī, lai veicinātu mieru un stabilitāti Tālajos Austrumos;
- E. atzīmē, ka ņemot vērā plaukstošās ekonomiskās un tirdznieciskās attiecības starp Eiropu un Tālajiem Austrumiem, ES kļūst aizvien svarīgāks miers un drošība šajā reģionā,
1. izsaka nožēlu par saspīlējumu vairāku Tālo Austrumu valstu starpā un izsaka gatavību atbalstīt visus centienus panākt mieru un stabilitāti Tālajos Austrumos;
 2. uzsver, ka daudzpartiju demokrātijas pamatprincipi, tiesiskums un vispārējo cilvēktiesību aizsardzības principu ievērošana ir priekšnoteikums ilgstošam mieram un stabilitātei Tālajos Austrumos;

¹ Pieņemtie teksti, P6_TA(2005)0132.

² Pieņemtie teksti, P6_TA(2005)0150.

³ OV C 40, 7.2.2001., 428. lpp.

3. aicina Ķīnu un Taivānu panākt savstarpēju uzticēšanos un cieņu, kā arī meklēt kopīgu pamatu un neievērot atšķirības, ieviest nepieciešamo politisko pamatu savstarpējo attiecību miermīlīgai un nepārtrauktai attīstībai, kā arī atsākt dialogu par šīm attiecībām, stiprināt ekonomisko apmaiņu un sadarbību, jo īpaši veicinot “trīs tiešās saites” pāri Taivānas jūras šaurumam (pasta pakalpojumus, transportu un tirdzniecību);
4. atzīmē, ka jebkādu Ķīnas un Taivānas vienošanos var panākt tikai uz abpusēji pieņemama pamata; izsaka viedokli, ka minēto valstu savstarpējo attiecību nākotne būs atkarīga no abu pušu vēlmes parādīt elastīgu pieeju; atbalsta Taivānas sasniegumus, ieviešot pilntiesīgu demokrātisko sistēmu, sociālo plurālismu un ievērojot cilvēktiesību un tiesiskuma principus, kā arī uzskata, ka ir jārespektē un jāņem vērā 23 miljonu Taivānas iedzīvotāju griba un atbalsts, cerot, ka abas puses panāks miermīlīgu attiecību risinājumu;
5. iebilst pret tiesību aktiem pret atšķelšanos, jo tie neatbilst starptautisko tiesību normām un ar tiem nevar panākt “miermīlīgu nacionālu atkal apvienošanos,” kas ir to mērķis, un tādēļ šie tiesību akti pasliktina nestabilo drošības situāciju Tālajos Austrumos;
6. stingri iesaka Padomei un Komisijai neatcelt ieroču embargo, līdz Ķīnā tiek panākta lielāka virzība cilvēktiesību jomā un attiecībās ar Taivānu, kā arī līdz tam laikam, kad ES Rīcības kodekss par ieroču tirdzniecību kļūst juridiski saistošs;
7. aicina Ķīnu pakāpeniski īstenot vispārējos cilvēktiesību principus un jo īpaši nekavējoties ratificēt Starptautisko Paktu par pilsoņu un politiskām tiesībām;
8. atzinīgi vērtē Ķīnas — Tibetas dialoga ceturtnā sarunu raunda pirmās sesijas atsākšanu, kas notika no 2005. gada 30. jūnija līdz 1. jūlijam Bernē (Šveicē), un aicina to turpināt;
9. aicina labāk pārstāvēt Taivānu starptautiskās organizācijās un atkārtoti aicinājumu Komisijai un dalībvalstīm atbalstīt Taivānas pieteikumu novērotājas statusam Pasaules Veselības organizācijā;
10. izsaka nopietnas bažas sakarā ar to, ka Ziemeļkoreja 2005. gada 10. februārī paziņoja, ka tās rīcībā ir kodolieroči un ka tā uz nenoteiktu laiku aptur piedalīšanos sešpusējās sarunās par tās kodolprogrammu;
11. mudina Ziemeļkoreju atkal pievienoties KNL, atsaukt savu lēmumu par nepiedalīšanos sešpusējās sarunās un atsākt sarunas, lai rastu mierīgu risinājumu krīzei Korejas pussalā;
12. aicina Padomi un Komisiju finansiāli atbalstīt smagās degvielas piegādes, lai nodrošinātu Ziemeļkorejas primārās enerģijas vajadzības, ar noteikumu, ka ir jāpārbauda Jongbionas kodolreaktora apturēšana; atzinīgi vērtē ES dalību Korejas pussalas enerģētikas attīstības organizācijā (*KEDO*); izsaka nožēlu, ka *Charles Kartman* kandidatūra *KEDO* vadītāja amatam tika bloķēta; aicina Komisiju un Padomi veikt pasākumus, kas vajadzīgi saistībā ar pilnīgu ES dalību turpmākajās sešpusējās sarunās;
13. aicina Japānas, Ķīnas un Korejas pussalas valdības izbeigt visas savstarpējās naidīgās darbības, veicināt tautu dialogu formālā un neformālā līmenī, lai panāktu vienotu vēstures izpratni un galīgu samierināšanu starp to valdībām un tautām, tādējādi radot stingru pamatu Tālo Austrumu mieram un stabilitātei;

14. atzīmē Japānas saprotamo vēlmi pārskatīt savu konstitūciju, kuru izstrādāja pēc Otrā pasaules kara, un atzīmē simbolisko nozīmi saistību saglabāšanai attiecībā uz atturēšanos no agresīvām militārām darbībām;
15. mudina visas Tālo Austrumu valstis iesaistīties divpusējos nolīgumos, lai atrisinātu šī reģiona neatrisinātos teritoriālos strīdus, it īpaši:
 - a) “Ziemeļu teritoriju” atgriešanu Japānai, kuras Otrā pasaules kara beigās okupēja Padomju Savienība un pašlaik ir okupējusi Krievija;
 - b) īpašumtiesību strīdu par Dokdo/Takešimas salām starp Dienvidkoreju un Japānu;
 - c) īpašumtiesību strīdu par Senkaku–Daijūtai, kas atrodas starp Japānu un Taivānu;
16. aicina Tālo Austrumu valstis sešdesmit gadus pēc Otrā pasaules kara panākt samierināšanos savā starpā un nodibināt savstarpējas sapratnes un sadarbības sistēmu, lai nodrošinātu ilgstošu mieru un stabilitāti Tālajos Austrumos, kā arī paziņo par savu gatavību atbalstīt šādus centienus;
17. uzdod tā priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO Ģenerālsekretāram un šajā rezolūcijā minēto valstu valdībām un parlamentiem.